

Ve de la pàgina 1

Marcat el territori, el fàcil accés actual a la música ha fet la resta. Això explica un disc on l'estil és definit per la manca d'un estil definit: de la transcendència i la foscor de *Liberto i el redoble americà*, *Àrides estances* (la cançó que més els va costar traure avant) o *Perpètua desànima*, al preciosisme instrumental de *Voyage to Mèxic* i l'humor irònic d'*En despertar* i *L'amor és cec*, un tema de pop lluminós creuat per un xiulet adherent com una sangonera. *Dolces respostes* i *Menjars al llit, somnis a la taula* aporten, mentre, un contrapunt enèrgic matisat per la claustrofòbica *Christmas in China*. *Susanna*, la versió del clàssic de Leonard Cohen, feta sobre l'adaptació prèvia de Toti Soler, tanca el disc a manera d'alenada dolça. "Va ser un poc casual. Férem un concert d'homenatge a Cohen, amb Hugo Mas. Cantàrem *Suzanne* en anglès i ens va agradar, la trobarem espontània i fresca. I com que ens faltava un tema per a tancar el disc, hi incorporarem la versió ja adaptada al valencià".

La diversitat de registres es fonamenta en la incorporació a la gravació d'acordions, harmòniums, seccions de corda, xilòfons, pianos, campanetes i un llarg etcètera, que aporten riquesa. No obstant això, els components d'Arthur Caravan reconeixen les rèmores de l'autoproducció. "Vam tindre a l'abast els consells artístics de Gat, de G3G, però el disc el férem nosaltres, amb un portàtil. I tot i que és un treball digne, malgrat haver-se fet així, té carències. En tot cas, en un segon disc no faríem això, gravaríem, de segur, d'una altra manera", reconeixen.

Música a banda, el disc està ple a vessar de detalls. Des del mateix nom del grup, basat en un personatge curiós, Arthur Caravan, nebot bord d'Oscar Wilde, fins al disseny de les cobertes i de

Els membres d'Arthur Caravan. / CIO / PACO GRAU

l'interior, obra de Toni Blanes i Cristina Mañes, els quals agafaren les il·lustracions d'una enciclopèdia mèdica dels anys setanta. El propòsit era que, en el context d'un disc de rock, aquestes imatges adoptaren una nova dimensió molt més suggeridora. O la lletania amb què s'obri la gravació: una solemne enumeració de noms que alguns relacionen

amb víctimes d'alguna dictadura. Però la font original és una vetusta gravació conductista per a ensenyar idiomes reeditada en vinil durant els anys 70 que, deixada caure al principi de *Liberto i el redoble americà*, provoca un efecte deliberadament desconcertant i ambigu. Els cercadors de curiositats també hi trobaran molta literatura: la lletra de

L'amor és cec està basada en un conte de Boris Vian i *A mig matí*, en un poema de Gabriel Ferrater. Les càustiques i surrealistes lletres del disc són responsabilitat de Pau Miquel Soler. "El tema literari està molt menys treballat que el musical. Les lletres estan fetes després de les cançons i per a escriure-les vaig agafar el que tenia més a prop, la sublimació d'una època de la nostra vida, amb surrealisme, humor àcid i tractant també que foren líriques i dramàtiques, que suggeriren una història".

L'àmbit del disc, a hores d'ara, és el directe. Arthur Caravan té bons records del concert al

Les càustiques i surrealistes lletres del disc són responsabilitat de Pau Miquel Soler

"L'honestat és que la proposta arribe tal com és"

Lluís Vives, entre uns altres, i es preparen per a actuar en diferents àmbits, trencant les barres entre l'escena musical en valencià i el circuit *indie*. I preparen, sense presa ni pressió, el que serà un segon disc del que no saben encara massa coses. O saben la primordial: la preservació de la seua independència creativa. "L'honestat és que la proposta arribe tal com és i aqueixa independència real existeix. Internet no ha anat malament a la gent que comença i tenim clar que no ens mantindrem fent discos", expliquen. El seu disc, de fet, es pot descarregar gratuïtament: arthurcaravan.bandcamp.com.

A LA LLETRA

Sucedani

ALBERT GARCIA I HERNÁNDEZ

Sucedani: "dit d'una cosa que en pot reemplaçar una altra pel fet de tenir propietats anàlogues". Però, què els he d'explicar a vostés que estan patint l'època més gloriosa dels sucedanis? Molts sota la capa avorrida, per constant, de la "salut": els "aliments" van acompanyats de promeses i les begudes van sense alcohol. Els supermercats semblen farmàcies i viceversa.

Nit del 27 de maig (com passa el temps!). Julio A. Máñez m'havia pronosticat un 1-2 a favor del Barça (Messi i Henry. No dic els minuts, perquè va errar-los, però li recorde la paella promesa si s'equivocava). Com un antropòleg amb curiositat, després del partit, em llance al carrer a conèixer què és això de "més que un club". Impressionant. Impressionant també els immigrants de tota mena entusiasmats. El crit més repetit: "boti, boti, madridista el que no boti". Sucedani que reemplaça un altre enfrontament o suport fidel a l'enemic?

Parle amb Julia Moro Pumaras de futbol (per què no?) i em diu que ha vist un tatuatge en un dels jugadors de l' Athletic de Bilbao: "El dolor és inevitable. El sufrimiento es una opción". Tatuatge o sucedani d'un *haiku*?

Continua informant-me i em diu que entre a la web del Barça. Sorpresa! Entre les victòries consta la "Copa del Rey" del 1941 al 1971. Del "Rey"? Quin? Tant ha baixat Esquerra Republicana que l'esperit de "més que un club" decideix un rei sota el franquisme? Sucedani de la Copa del Generalísimo? I el rei, no és "general de los ejércitos" també? Consol: la web del Reial Madrid fa el mateix. Quin parell!

Excitadíssim, busque en la web del Llevant i hi veig: "1936-1937 Campeón de Copa de la España Libre". "Macho, Levante!, deien fa molts anys. I el València? Parla de "Copas", sense additius, però la mateixa copa des del 1941 fins al 2008. I un detall: hi fa constar els noms dels futbolistes que van marcar els gols.

Tornem al tricampió Barça. Hi ha un punt on tothom coincideix: la direcció de Pep Guardiola, el missatge d'esforç i patiment (*el sufrimiento es una opción*), la disciplina, tot plegat ha colpit la gent. En una època de *supernannies*, *coachings*, autoajudes, etc. (són sucedanis de l'antic capellà o de la funció absent del pare?), no és gens estranya aquesta opció.

Però, en recordar l'afició de l' Athletic de Bilbao durant el partit contra el Barça, no es pot pensar que van optar pel patiment. Fins l'últim segon, van animar, el seu equip. Després, el dolor inevitable de la derrota; sense sucedanis.

UN PAÍS DE PARAULES

Defensa del goig estètic i de les idees

La vida, el temps, el món: sis dies de conversa amb Joan F. Mira

Pere Antoni Pons

PUV

València, 2009. 378 pàgines

FRANCESC CALAFAT

La trajectòria de Joan Francesc Mira és rellevant pel compromís cívic i per l'elaboració d'una obra extensa i variada —que inclou narrativa, novel·la, estudis d'antropologia, assaig, articles de premsa, divulgació i traducció— bastida amb tres fils difícils de destriar —voluntat comunicativa i estètica i pensament—, que assoleix fites de notable altura. Vista en conjunt, el gruix intel·lectual i l'amplitud de mires fan que l'obra de Mira siga, a hores d'ara, una de les més completes i complexes de la cultura expressada en llengua catalana.

La seua personalitat polièdrica, la claredat i l'eloqüència amb què comunica, el seu desig de convèncer, mentre rebutja qualsevol entrebanc a l'exercici de la bellesa i de la llibertat de pensar, ha convençut els editors i el periodista mallorquí que seria d'interès fer un vademècum on es tracten un ventall fabulós d'assumptes i conflictes. En la llarga conversa, Joan F. Mira traça amb tota mena d'ar-

guments els moments claus del seu itinerari, desplega les línies mestres del seu pensament, allunyat de les modes i, malgrat tot, atent als fets contemporanis que toquen la història actual, tant la pròxima com la més llunyana.

El llibre s'obri amb un capítol dedicat als orígens familiars, a la infància a la vora de València, als estudis als escolapis, la marxa a la selecta Universitat Gregoriana de Roma. Tot seguit ens relatarà el retorn a València i la connexió

Ofereix un gran ventall de moments fructífers, producte d'una voracitat intel·lectual omnívora

amb els personatges més inquietos del moment, valencianistes una gran part, corcats per la urgència d'ordir, al marge del règim, una cultura amb cara i ulls que fora el germen d'una societat diferent. En els apartats següents els temes giren al voltant de política, la ideologia, i els països; de l'antropologia i de l'educació; i de la literatura en general i de la pròpia. L'enfocament es caracteritza per repensar-ne les interpretacions i els conceptes més habituals, inclosos els pro-

Joan Francesc Mira. / ÀNGEL SÁNCHEZ

pis, i desmuntar algunes de les línies d'actuació del valencianisme polític, per rígides i simples. I fa servir tal quantitat de referències que Pere Antoni Pons qualifica l'entrevistat de "l'home que tenia el món dins del cap". Mira explica la transformació del seu pensament per "l'observació de la realitat". Aquesta maduresa ha influït en les seues idees polítiques d'esquerra, que des dels anys seixanta ha deixat pel camí, entre altres coses, el recel al sistema capitalista i

un antiamericanisme desbotcat. Unes altres qüestions que l'obsessionen són la desfeta total de l'educació i l'esvaïment progressiu dels referents cristians de la cultura europea. A banda de la força interpretativa de Mira, un observador agut pot trobar-hi un valor afegit. Els darrers temes esmentats formen part del mapa mental d'algunes persones que ja tenim una edat, i un observador crític hi podria veure unes tendències cap a uns posicionaments un pèl més moderats o conservadors d'un sector progressista. Siga com vulga, són aportacions interessants per a un debat rigorós.

Per moments certs lectors es poden irritar per l'excés d'ego que plana sobre algunes fulles del llibre. És una llàstima, perquè el discurs és suficientment potent i no calien subratllats sobrers. Al marge d'aquesta ombra menuda, la llarga i densa conversa amb Joan Francesc Mira ofereix un gran ventall de moments fructífers, producte d'una voracitat intel·lectual omnívora que tracta punts que ens toquem de prop amb passió renovada i rigor. Un fet extraordinari, tot s'ha de dir, per aquestes terres de Déu.